

36 600 X Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2025

Nr. 23 Brief van de staatssecretaris van Defensie

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 12 november 2024

In het Wetgevingsoverleg Personeel en Materieel van 21 oktober 2024 heb ik het lid Boswijk (CDA) toegezegd nader in te gaan op de voorbereidingen en maatregelen die Defensie op medisch gebied neemt voor een artikel 5 scenario.

Nederland heeft vanaf 1 januari 2025 eenheden gereed staan voor het NATO Force Model. Bij inzet wordt de operationele gezondheidszorg voor gewonde en zieke militairen uitgevoerd in de geneeskundige behandel- en afvoerketen (in het kort: geneeskundige keten). Deze keten bestaat uit schakels waarbij zorg wordt verleend vanaf het *point of injury* in het operatiegebied tot in Nederland.

Op dit moment zet Defensie op diverse gebieden concrete stappen om de geneeskundige keten gereed te stellen. Ik geef u hierbij een (niet limitatieve) opsomming:

- Investerings in de geneeskundige keten: Met het programma 'Versterken geneeskundige keten' wordt de Defensienota 2022 uitgewerkt, waarbij Defensie investeert in de behandel- en vervoerscapaciteit (zowel over de grond als door de lucht), inzetvoorraden en Command and Control capaciteit. Daarnaast is in de Defensienota 2024 een volgende stap gemaakt om de geneeskundige keten verder te herstellen en versterken.
- Personele vulling: De bredere oplossing voor de personele vulling van de geneeskundige keten moet vooral worden gezocht vanuit een *Whole of Society* benadering. Defensie onderzoekt hoe reservisten kunnen worden ingezet binnen de geneeskundige keten, al dan niet via een instructie zoals we al kennen bij het Instituut samenwerking Defensie en Relatieziekenhuizen.
- Vaccinaties: De Regeling Immunisatie Militairen wordt herzien. Door de huidige regeling aan te passen kan Defensie ook stand-by eenheden met een langere reactietijd dan 48 uur adequaat aanvullend vaccineren.
- Geoefendheid: Tijdens oefeningen zoals Grand Quadriga en Ardent Lion wordt de geneeskundige keten op land geoefend aan de hand van tactische scenario's in het hoog geweldspectrum om de status *warfighting capable* te bereiken.
- Civiel militaire samenwerking: Het UMC Utrecht en Defensie werken nauw samen om het Calamiteitenhospitaal voor te bereiden op grootschalige opvang van slachtoffers in zowel nationale crisissituaties als in internationale conflicten. Op 9 november heb ik met minister Agema de jaarlijkse grootschalige oefening bijgewoond.
- Operationeel normenkader: Het normenkader 'Planning operationele gezondheidszorg' wordt geëvalueerd en doorontwikkeld. De Militair

Geneeskundige Autoriteit (MGA) onderzoekt als normsteller onder meer de mogelijkheid om vooral (niet BIG-geregistreerd) protocollair opgeleide functionarissen in te zetten op bepaalde plekken in de geneeskundige keten. Hiermee kan de personele capaciteit bij operationele eenheden verhoogd worden.

- Multinationale geneeskundige keten: Defensie maakt met onze NAVO-partners afspraken hoe we gezamenlijk de geneeskundige keten vormgeven.
- Table Top Exercises (TTX): Met het organiseren van diverse TTX'n op het gebied van operationele gezondheidszorg wordt aan de hand van een realistisch scenario inzichtelijk gemaakt wat de stand van zaken is, wat eventuele tekortkomingen zijn en wat de haalbare kwaliteit van zorg is. Tijdens de TTX operationele bloedvoorziening bijvoorbeeld, werd geoefend met Sanquin en het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). Dat is nodig voor een effectieve en efficiënte inrichting van de operationele bloedvoorziening tijdens een grootschalig conflict. Dit betrof het organiseren en beheren van bloed voor gebruik tijdens een crisis of militaire operaties, zoals bloedafname, bewerking, opslag en transport.
- Landelijk Crisisplan Militaire Dreigingen: Samen met VWS en andere partijen uit het civiele zorgveld, zoals de veiligheidsregio's, civiele zorginstellingen en GHOR werkt Defensie aan de kaders en besluiten als onderdeel van de bestuurlijke netwerkkaart, die zowel de geneeskundige keten in een grootschalig conflict als de continuïteit van de civiele geneeskundige keten en gezondheidszorg garanderen. Hierbij wordt ook rekening gehouden met het adresseren van mogelijke verdringingseffecten in het civiele gezondheidszorgsysteem als gevolg van de influx van grote aantallen oorlogsslachtoffers.

Samenvattend: met onze internationale en civiele ketenpartners werkt Defensie aan een robuuste geneeskundige ondersteuning van onze krijgsmacht, zodat we bij inzet hoog in het geweldspectrum zo goed mogelijk voorbereid zijn.

De staatssecretaris van Defensie,
G.P. Tuinman